

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13061,Archiwum-Solidarnosci.html>
2022-08-12, 22:29

Archiwum „Solidarności”

Archiwum „Solidarności”, podziemna struktura niezależna, autoryzowana przez konspiracyjne władze „S”, powołana w celu gromadzenia, opracowywania i publikowania dokumentów Związku (przede wszystkim stenogramów posiedzeń władz krajowych) oraz relacji i opracowań o Związku, strajkach i działalności opozycyjnej. Założona w 1983 przez dziennikarzy Janinę Jankowską i Marka Owsieńskiego z Radia Regionu Mazowsze, Grzegorza Bogutę – szefa NOWej, historyka Andrzeja Paczkowskiego i dziennikarza Wojciecha Adamieckiego. Stali współpracownicy: m.in. Tomasz Boczyński, Jerzy Farner, Jacek Fedorowicz, Iwonna Kowalska, Tomasz Tabako.

1984-1989 opublikowano 22 książki (w tym 5 stenogramów KK), kolejno: opracowanie Małgorzaty Szejnert i Tomasza Zalewskiego "Szczecin Grudzień-Sierpień-Grudzień, Użyto broni", opr. Jacek Cieszewski (relacje górników z KWK Wujek, Andaluzja i Ziemowit), monografię Regionu Dolnośląskiego, zapisy procesów MRKS i Janusza Pałubickiego, teksty Zbigniewa Bujaka i Karola Modzelewskiego, opr. Wiesławy Kwiatkowskiej "Grudzień '70 w Gdyni", stenogram posiedzenia KK z 11-12 XII 1981 oraz w kwartalniku „Krytyka” fragmenty stenogramów z zebrania, na którym utworzono „S” (17 IX 1980), zapisy z posiedzenia KK w Radomiu 3 XII 1981. Zebrano i spisano wiele innych dokumentów, m.in. zapisy z I KZD, II WZD Regionu Mazowsze, procesu morderców ks. Jerzego Popiełuszki (nie zdążono ich wydać).

Poza NOWą [Archiwum „S”](#) współpracowało z 8 innymi oficynami podziemnymi. Dotacje na działalność pochodziły od Fundacji McArthurów oraz z Institute for Democracy in Eastern Europe (założonego przez Irenę Lasotę). W 1990 nastąpiło przekształcenie w oficjalnie zarejestrowane Stowarzyszenie Archiwum „S”, które kontynuuje działalność z okresu konspiracji.

Andrzej Paczkowski

[Region Mazowsze, Warszawa](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)